

**ДО СВІТУ
ЧЕРЕЗ МОВИ**

**AD ORBEM
PER LINGUAS**

**УКРАЇНА
У ТРАНСКУЛЬТУРНОМУ
Й МУЛЬТИМОДАЛЬНОМУ
СВІТІ**

**Матеріали Міжнародної
науково-практичної відеоконференції**

**25 травня
2022 року**

"Ad orbem per linguas. До світу через мови". Матеріали Міжнародної науково-практичної відеоконференції *"Україна у транскультурному й мультимодальному світі"*, 25 травня 2022 року. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2022. 480 с.

Матеріали конференції присвячено дослідженню актуальних проблем сучасного мовознавства, літературознавства, методики мовної освіти, а також педагогічних, психологічних, культурологічних та історичних аспектів розвитку освіти.

Друкуються за рішенням вченої ради
Київського національного лінгвістичного університету
Протокол № 21 від 29 червня 2022 року

Відповідальний редактор: Решетник О. А.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

© Видавничий центр КНЛУ, 2022

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ПЕДПРАКТИКИ

Синявська О. Є.

Київський національний лінгвістичний університет

Педагогічна практика грає провідну роль у професійному становленні викладача іноземної мови. Вона є органічною складовою освітнього процесу, в якому поєднується теоретична підготовка здобувачів вищої освіти з їхньою практичною діяльністю.

Роль та значення педагогічної практики у формуванні професійної компетентності педагога стали предметом аналізу в дослідженнях багатьох методистів та лінгвістів: О. Абдулліної, О. Браславської, Т. Білоусової, І. Ісаєва, Н. Кузьміної, І. Макаревич, В. Розова, та інших. Особливості організації педагогічної практики майбутніх викладачів гуманітарних дисциплін розглядали І. Гринченко, Т. Дерєка, О. Іващенко, Л. Капова, Т. Карпунець, Ю. Кринін, Л. Лисенко, М. Огієнко та інші.

Професійна компетентність визначається як "сукупність професійних знань та вмій, а також способи виконання професійної діяльності" (Закон України "Про освіту", 2017).

Професійна компетентність викладача складається з наступних аспектів:

- спеціальний – у галузі предмета, який викладається;
- методичний – у галузі засобів формування предметних компетентностей студентів;
- психолого-педагогічний – у сфері освітньої діяльності та побудови міжособистісних стосунків;
- рефлексійний – у сфері педагогічної діяльності, необхідність постійного професійного саморозвитку та удосконалення.

Завданням педпрактики є оволодіння здобувачами вищої освіти комплексом основних конструктивно-планувальних, організаційних, комунікативних та дослідницьких професійно-методичних умінь викладача.

На практиці педагогічна діяльність здобувачів удосконалюється на основі змістовного фактичного матеріалу під час проведення занять. Його пізнання і результативне освоєння можливе тільки на основі власних живих вражень і спостережень за процесом викладання. Вивчення власної діяльності дає можливість майбутнім фахівцям у процесі проходження практики усвідомити труднощі, що виникають безпосередньо в процесі роботи, і знайти правильні шляхи їх подолання.

Задля аналізу ефективності набуття здобувачами необхідних компетентностей, виявлення труднощів під час проходження педагогічної практики та з метою їхнього подальшого усунення серед практикантів були проведені опитування. Відповіді здобувачів дають змогу розкрити важливі аспекти організації та змістового наповнення педпрактики.

Так, результати опитування продемонстрували, що основна проблема практикантів виявилася у недостатньому розумінні здобувачами вищої

освіти основної мети практики. Так, серед відповідей були зафіксовані наступні варіанти: *"отримати гарну оцінку"*, *"перевірити, чи робота викладача мені сподобається"*, *"навчити молодших студентів певній темі з дисципліни"*, *"продемонструвати свій рівень знань з мови викладачеві та керівнику практики"*.

Всі ці відповіді демонструють часткові уявлення практикантів про основну необхідність проведення педпрактики, яка полягає у тому, аби підготувати здобувачів до майбутньої професійної діяльності викладача: навчити творчо застосовувати на практиці знання й навички, набуті в процесі вивчення теоретичних дисциплін; озброїти майбутніх викладачів сучасними технологіями, методами, засобами, формами організації навчальної та виховної роботи в умовах аудиторної та дистанційної роботи у закладах вищої освіти; виховувати у здобувачів потребу постійного удосконалення педагогічної майстерності, професійних знань, умінь, навичок; розвивати творчу ініціативу, вміння самостійно приймати рішення, враховуючи реальні умови навчання; розширити уявлення про сучасний урок, дати можливість моделювати структури уроків різних типів (в тому числі із застосуванням сучасних інтерактивних методик, інструментів, сервісів та платформ дистанційного навчання) і реалізувати їх на практиці.

Більшість опитаних здобувачів вважають, що педпрактику потрібно проводити частіше, а також слід подовжити її тривалість, аби кожен зміг провести достатню кількість уроків щоб виробити практичні вміння для здійснення майбутньої професійної діяльності.

Серед основних труднощів, з якими зустрілися здобувачі під час проходження педпрактики, були названі проблеми з організацією практики у дистанційному режимі. Так, здебільшого це були проблеми технічного характеру: слабкий інтернет-зв'язок, недостатнє технічне оснащення, неможливість безпосередньо бачити учасників заняття через вимкнені відеокамери, поганий звук тощо. Проте дистанційний режим роботи допоміг багатьом практикантам підготувати якісні презентації до уроків та розкрити свої творчі та технічні навички в процесі розробки продуктивного заняття.

Отже, завдяки педпрактиці здобувач має можливість не лише оволодіти практичними навичками та умінями, які будуть необхідні у майбутній професійній діяльності, а й знайти відповідь на запитання, чи правильно він обрав професію, чи має достатні знання для виконання професійних обов'язків, у якому напрямі варто здійснювати подальший професійний саморозвиток для успішної самореалізації в професії тощо.

ЛІТЕРАТУРА

Закон України "Про освіту" від 05.09.2017 № 2145-VIII (2017). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>